

Vanaf 2019: nieuwe vergunningsvoorwaarde ondersteuning

27 juni 2018

Aan: organisatoren van kinderopvang van baby's en peuters en ondersteuners

Vanaf 2019 verandert de vergunningsvoorwaarde over de (pedagogische) ondersteuning¹. Als organisator krijg je meer vrijheid om voor ondersteuning te zorgen.

WELKE VERPLICHTINGEN ZIJN UIT DE REGELGEVING GESCHRAPT?

Deze verplichtingen zijn geschrapt:

- een samenwerkingsovereenkomst met een pedagogische ondersteuningsorganisatie die erkend is door Kind en Gezin;
- een attest draagkracht voor onthaalouders.

WAT WORDT ER VANAF 1 JANUARI 2019 VERWACHT?

- Voor (pedagogische) ondersteuning kan je voortaan kiezen:
  - **Je regelt de ondersteuning zelf in je organisatie.**
Bijvoorbeeld door een medewerker of een team.
  - **Je doet beroep op een externe organisatie.**
Bijvoorbeeld:
    - je koepel
    - je belangenvereniging
    - het ondersteuningsnetwerk kinderopvang

Vanaf 2019 komt er één [gesubsidieerd ondersteuningsnetwerk kinderopvang](#). De huidige gesubsidieerde ondersteuners (UNIZO/Kinderopvang, VoorZet, 't OpZet, de PTO's (pedagogische ondersteuningsorganisaties) en de regionale coördinatie van FCUD (buitenschoolse opvang) zijn samen met de koepels (SOM, Vlaams Welzijnsverbond en UnieKO) en VVSG betrokken bij de oprichting van dit ondersteuningsnetwerk.

De ondersteuning zal voor bepaalde groepen van organisatoren kosteloos zijn. In het najaar krijg je meer informatie over het ondersteuningsnetwerk. In 2018 verandert er niets.

---

¹ Daarvoor is [artikel 32 van het Vergunningsbesluit](#) aangepast.

- Een kwaliteitsvolle ondersteuning gaat over één of meer **onderling samenhangende thema's**:
  - **infrastructuur**;
  - **veiligheid en gezondheid**;
  - **omgang met kinderen en gezinnen**
    - onder andere het pedagogisch beleid;
  - **medewerkers**
    - Elke organisator **gezinsopvang en groepsopvang** moet de **draagkracht** van medewerkers opvolgen. Als organisator beslis je zelf hoe je dat doet.
  - **organisatorisch** management, onder andere het sociaal ondernemen en de financiële werking;
  - **samenwerking** met Kind en Gezin, het lokaal bestuur, het Lokaal Loket Kinderopvang en andere lokale partners;
  - **opnamebeleid**, met bijzondere aandacht voor kwetsbare gezinnen;
  - **inclusieve opvang** van kinderen met een specifieke zorgbehoefte;
  - **flexibele opvang**.

Deze laatste drie thema's zijn **nieuwe aandachtspunten**. Omdat kinderopvang veel kansen biedt aan kinderen en ouders, is het belangrijk dat de kinderopvang voor iedereen **toegankelijk** is. Een voorbeeld: van elke organisator kan verwacht worden dat hij in de mate van het mogelijke een kind opvangt dat door zijn lichamelijke of psychische toestand specifieke zorgen nodig heeft.

Het nieuwe artikel 32 van het Vergunningsbesluit spreekt over **een 'geïntegreerde ondersteuning'**. De verschillende aspecten van de werking van je organisatie hangen samen. De ondersteuning moet op deze verschillende thema's kunnen inspelen. Een voorbeeld: moeilijkheden op financieel vlak of met medewerkers kunnen doorwegen op de werking van de opvang en de pedagogische kwaliteit.

- **De ondersteuning is afgestemd op de noden van de kinderopvanglocatie.**

Van een organisator wordt verwacht om stil te staan bij de verschillende thema's hierboven.

Samen met je team vraag je je af waar de opvang sterk in is en waar het beter kan.

Omdat je omgeving en de gezinnen voortdurend in beweging zijn, is deze **reflectie** een voortdurend proces. Je kan zelf de nodige expertise in huis hebben om dit proces te begeleiden of je kan hiervoor beroep doen op externe ondersteuning.

- **De ondersteuning versterkt de organisator binnen een 'competent systeem'.**

De kinderopvang is geen eiland waar je als organisator geïsoleerd werkt. In een **competent systeem** is kwaliteitsvolle kinderopvang een **gedeelde verantwoordelijkheid**. Kwaliteit van de kinderopvang wordt bepaald door:

- de individuele medewerker, het team en de organisator;
- hoe de opvang zich omringt met de juiste partners (koepel, belangenvereniging of het ondersteuningsnetwerk kinderopvang, school, ...);
- hoe de opvang aansluit bij samenwerkingsverbanden (Huis van het Kind, Lokaal Loket Kinderopvang, lokale bedrijvennetwerken ...);
- de overheid (lokaal bestuur, Kind en Gezin ...).

Ook in [het pedagogisch raamwerk](#) vind je terug wat een competente voorziening is ².

HOE TOON JE AAN DAT JE AAN DEZE VERGUNNINGSVOORWAARDE VOLDOET?

Als Zorginspectie of Kind en Gezin vragen stelt over het naleven van deze vergunningsvoorwaarde, dan moet je **kunnen uitleggen hoe je aan de slag gaat met de noden van jouw opvang en op welke manier je jouw opvang ondersteunt**. Bied je die ondersteuning zelf of doe je beroep op een externe organisatie?

De zelfevaluatie of het kwaliteitshandboek kan je daar bij helpen, maar je kan ook op een andere manier weergeven hoe dit in jouw opvang verloopt. Het is zeker niet de bedoeling dat je hiervoor een ingewikkelde administratie bijhoudt.

Belangrijk is dat je als organisator **met ondersteuning bezig bent, ervan bewust bent en actie onderneemt als je inschat dat dit nodig is**.

Deze vernieuwde aanpak is nieuw voor allen, zowel voor jou als organisator, als voor Kind en Gezin en Zorginspectie. Het nieuwe artikel 32 treedt in werking op 1 januari 2019, maar we geven iedereen de nodige tijd om naar deze nieuwe kijk op ondersteuning toe te groeien.

VRAAG?

Je kan met je vragen terecht bij Kind en Gezin, je huidige ondersteuner, koepel of belangenvereniging.

---

² Opvangvoorzieningen hebben de nodige kennis en ervaring om met kinderen en gezinnen te werken. Een competente opvangvoorziening kan zich aan veranderende eisen aanpassen door reflectie over de eigen manier van werken mogelijk te maken. In een competent systeem werken medewerkers en externen samen aan kwaliteit. Door reflecties te delen en te bespreken met anderen (bijvoorbeeld collega's, ouders, externen) ontstaat een gezamenlijk leerproces waarin ze zoeken naar een gedeelde betekenisverlening aan concrete situaties.